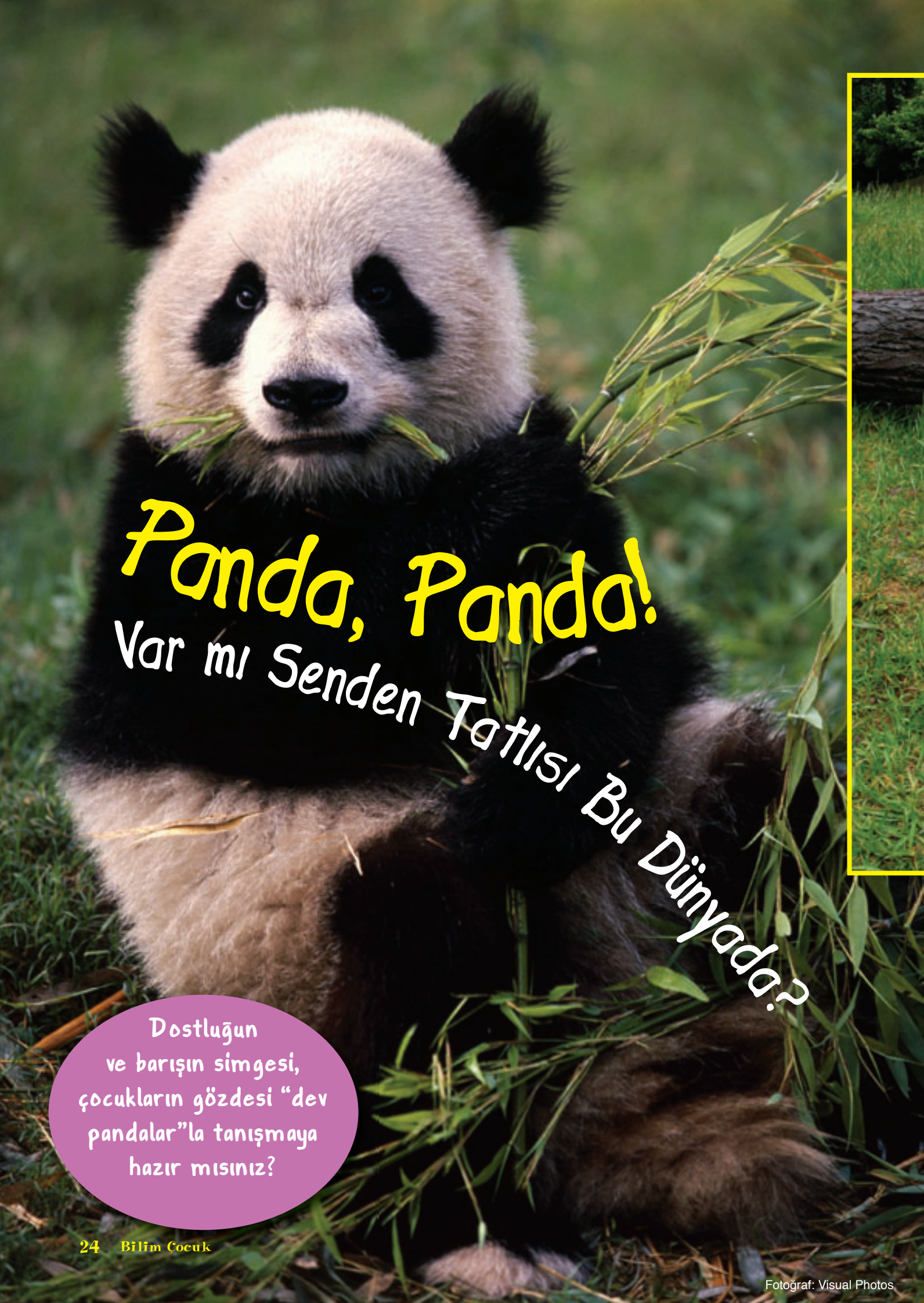

Panda, Panda!

Var mı Senden Tatlısı Bu Dünyada?

Dostluğun
ve barışın simgesi,
çocukların gözdesi “dev
pandalar”la tanışmaya
hazır mısınız?

Büyüyen
ve kendi başına
beslenebilecek duruma
gelen bebekler doğaya
bırakılıyor. Bebek pandas
için oyun yaşamın
ayrılmaz bir parçası.

Dev pandas, bundan yüzyıllar önce Çin'in hemen her bölgesinde yaşamış. Üstelik sayıları da pek çokmuş. Kaçak avlanma, bambu ormanlarının azalması gibi nedenlerle yaşadıkları alan giderek daralmış. Dev pandas, çok sevdikleri bambular tükenince ve yaşam alanlarını kaybedince giderek azalmaya başlamışlar. Sonunda yalnızca Çin'in Sichuan, Shanxi ve Gansu eyaletlerinde dağlık bölgelerde bulunan bambu ormanlarında yaşar olmuşlar. Neredeyse iş işten geçip dev pandas ortadan kalkacağı bir sırada Çin'de ve dünyada birçok kuruluş harekete geçmiş. Dev pandasın tekrar

çoğalabilmesi ve doğal yaşama dönebilmesi için birçok çalışma başlatılmış. Bugün Çin'deki dev panda araştırma merkezlerinde ve dünyanın farklı ülkelerindeki hayvanat bahçelerinde bu çalışmalar hâlâ sürdürülüyor. Bu merkezlerde ya da hayvanat bahçelerinde bir panda doğduğu zaman neredeyse bayram ilan ediliyor. Gazetelerde haberler çıkıyor ve tüm dünyanın gözü minik pandasın üzerinde oluyor. Böyle olmasının nedenini anlamak güç değil: Dünyada bugün yalnızca 1600 kadar dev panda yaşıyor

Bambu, buğdaygiller ailesinden bir bitki türü. Uzun, boru biçiminde sağlam bir gövdesi var. Yılın belirli dönemlerinde gövde üzerinde yeni filizler oluşuyor. İşte dev pandalar bambu bitkisinin bu filizlerini yemekten çok hoşlanıyorlar. Bambu, pandaların besininin yüzde doksanını oluşturuyor. Geri kalan besinleri arasında böcek, meyve, küçük memeliler gibi başka canlılar da var.

Bambu, bir dev pandanın "her şeyi" demek Çünkü bu hayvanlar, günlerinin yaklaşık 10-16 saatini bambu yiyerek geçiriyorlar. Bir günde 30 kilogram kadar bambu yiyebiliyorlar. Uzun sözün kısası, dev pandaları bambusuz düşünmeye olanak yok. Bunun bir anlamı da şu: Bambular tükenirse dev pandaların da soyu tükenir. Bu nedenle dev pandaları koruma çalışmalarının bir bölümü de bambularla ilgili. Aslında dev pandalarla ilişkili çalışmaların konusu yalnızca bambular değil. Dev pandalarla aynı yaşam alanı

paylaşan "kırmızı panda" gibi başka hayvanlar ve bitkiler de inceleme altında. Çünkü araştırmacılar, bir canlı türünün çevresindeki yaşam alanı ve orada yaşayan diğer canlılarla etkileşim içinde olduğunu biliyorlar. Bu nedenle hepsinin birlikte incelenmesi gerektiğini düşünüyorlar.

Fotoğraf: Visual Photos

Wolong'da 150 kadar dev panda yaşıyor. Panda bebekleri merkezde sevgiyle büyütülüyor.

Dev pandaların bebekleri doğduklarında yaklaşık bir fare boyunda ve bir elmadan bile daha hafif oluyor. İlk aylarda tıpkı bir insan bebeği gibi sık sık yüksek sesle ağlıyorlar. Gözleri iki ay sonra açılıyor, üç aylık olduktan sonra yürüyebiliyorlar. Yaklaşık dokuz ay süresince de anne sütü emmeleri gerekiyor.

Fotoğraf: Visual Photos

Wolong'da dev pandaların bebekleri doğdukları andan itibaren özel bakıma alınıyor. Kimi görevliler panda bebeklerinin bakımından sorumlu. Görevleri arasında bebelere zaman zaman tıpkı bir anne gibi biberonla mama vermek de var.

Dev pandaların yaşam alanının bulunduğu bölgelerden biri Sichuan eyaletinin batısındaki dağlarda bulunan Wolong Doğa Koruma Bölgesi. Burada 6000'den fazla bitki ve hayvan türü yaşıyor. Wolong'da, 1963 yılında "Çin Dev Panda Koruma ve Araştırma Merkezi" adında büyük bir araştırma merkezi kurulmuş. Bu araştırma merkezinde dev pandaları korumaya yönelik pek çok çalışma yapılıyor. Ayrıca burada bir de dev panda barınağı var. Araştırma Merkezi'nin görevlerinden biri de her yıl yeni panda bebeklerinin doğmasını ve dünyadaki dev panda sayısının çoğalmasını sağlamak. Bu çalışmalar kapsamında doğan panda bebeklerine de merkezde bakılıyor. Aslında bu konuda neredeyse dünyadaki tüm ilgili kuruluşlar seferber olmuş durumda. Birçok kuruluş pandaların çoğalabilmesi ve yaşamlarını zarar görmeden sürdürebilmesi için ellerinden geleni yapıyor.

Zuhal Özer

Kaynak:

<http://kepu.itsc.cuhk.edu.hk/english/giantpanda/index.html>